

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 84.

ANULU XXIII.

Sabiu 23 Octomvre (3 Nov.) 1875.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expeditorii foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Prețulu pnenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. n., iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. 1/2. Pentru o jumătate de anu 4 fl. v. n. Pentru princip. și țeri străine pe anu 12 1/2, anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2, cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2, cr. v. n.

332

Reflesii la reflesii despre arondare.

Este explicabile lucru cându vedem ca o natiune și apara interesele ei, și până la o anumita mesura, gasimu apararea intereselor natiunale laudabile, ba o numeram între virtutile politice. Inse, cându apararea se specializează asiá de tare, încátu se aduce pre sine îns'a-si în conflictu cu alte interese, totu asiá de indispensabile, ba cându pre ceste din urma le ignoréza cu totul, atunci apararea nu mai este aparare, ci unu atacu alu intereselor ignorate.

Astufeliu este și procesulu ce se desfășura dinaintea noastră de cându conlocuitorii nostri sasi din fundulu regiu au inceputu a decretá prin majoritátile loru artificiale, în districtele și scaunele numite sasesci, deputatiuni și representatiuni la regimu și la Majestate, cu scopu de a întreveni pentru susutienerea intacta a jurisdicțiunilor loru, asiá dupa cum lea nascutu seculii, în cari înflorí apasarea unei părți a populatiunei țierei noastre asupr'a celeilalte. Tóte aceste se intempla la simpl'a fama, ca guvernulu are de cugetu a arondá jurisdicțiunile altufeliu de cum au fostu până acum arondate.

Cându conlocuitorii sasi aru protestá contra unei arondări proiectate deja, din carea sa se véda ca nu corespunde unei administratiuni mai inlesnite; cându aru protestá contra unei arondări cu tendintia pipaita de magiarisare, atunci astufeliu de protestare aru aflá resunetu în inimile tuturoru conlocuitoriloru nepreocupati de unu ultranatiunismu reu ințelesu și pagubitoriu intereselor comune ale patriei. Românii, cari inca au dreptu a-si teme natiunaltatea loru și dreptu și datorintia de a o apără contra amenințariloru de ori ce natura, aru fi cei dintâi, cari aru consimțit cu protestele sasiloru și îi aru spriginí. Dara cându ei vedu, ca sasii se provóca la institutiuni, prin cari au suprematesatu seculi întregi majoritatea populatiunei fundulu regiu și cându ei vedu, ca sasii se provóca la concludere, prin cari voiescu sa restringa drepturile constitutiunale în mână unei birocrație sasesci, carea sa aiba voia mai târziu a imparti și guverná fundulu regiu dupa placulu ei, nu potú, românii, decâtu dicendu: "dómne feresce de mai reu!", sa staruiasca pre lánge a arondare, carea sa fia justa facia cu interesele populatiunei din patria, fára de a cautá în fati'a cutárei populatiuni, ca este ea magiara, este sasésca séu romána.

Românii nu voiescu asuprirea ni-meni, dara nici ei sa fia asupriti.

Protestele sasiloru asiá dara nu ne potú nici entusiasma cá sa laudamú intrensele virtutele natiunale sasésca, dara în modulu cum si le-au formulatu districtele și scaunele singuratece până acum, nici explicabile nu le aflámú; pentruca astadi nu mai póte nimenea pretinde aceea ce nui compete din nici unu puntu de vedere.

Sasii se provóca la istoria. Déca istori'a este unic'a normativă în arondarea jurisdicțiuniloru unei țieri, atunci în Transilvani'a aru trebú sa se sustiena cu scumpetate teritoriale vechi istorice, asiá numite a nobililoru, a seculorulu și a sasiloru, séu fundulu regiu. Comitatele districtele și scau-

nele aru trebú sa se sustiena în impartirea loru, până și comitatulu Albei-super., carele pare ca e de pre tempulu cându titanii au vrutu sa ia cu asaltu ceriulu și ddiei au aruncatu cu darabe din comitatulu Albei dupa titani și asiá au caditu unele părți lánge Ternávi, altele lánge Oltu și asiá mai de parte printre comitatele scaunele și districtele celelalte până la marginea țierei de către Moldavi'a de odinióra. Aru trebú cá diet'a provinciale a țierei cu voturile curiate, dela care sa fia eschisa *miseria plebs contribuens*, carea *praeter mercedem laboris nihil habet*; cu unu cuventu: sa se restitué dara tóte, pentruca tóte au fostu odinióra și inca până în tempurile nóstre și suntu istorice.

Cugetámú ca returnarea acestorú invecituri, cu tóte ale loru, nu le mai dorescu nici sasii; inse tocma aci devine flagraanta contradicere, ca ei din tóte aceste nu poftescu sa mai fia sustienutu decâtu aceea ce le vine bine, adeca fundulu regiu cu univertitate natiunale exclusivú sasésca, cu jurisdicțiuni exclusivú sasesci, în cari legându balastulu cetátilorú de poporatiunea rustica sa póta fi și mai departe tutorii tuturoru locuitoriloru și proprietarii tuturoru bunatátiloru fundulu reg. Din aceste apoi cându voru voi sa dea și altor'a vre-o faramitura bine de bine, cându nu voru voi inse sa nu le dea, decâtu poverile și sarcinele publice, cá în trecutú.

Este miunata impartirea acést'a egale a drepturiloru și bunatátiloru. Acést'a este egale îndreptatirea *dupa rezultatele sciintiei* (!?!), dara nu egale îndreptatire, dupa carea fia care locuitoriu sa se bucure de aceleși drepturi constitutiunale. Nu, pentruca astufeliu de pretensiune, de-si justificata dupa tóte teoriile sciintiei și prochiama-ta și prin legi, în ochii dloru, este *comunismu* și *socialismu*, cu care apoi sparia lumea din Europ'a apuséna si infatisezá pre románi, punendu pre o trépta cu peile rosii din *Australi'a*. Déca n'aru fi statulu romanu din vecinatatea nóstra, organizatu cu tóte atributiunile unui statú civilisatu europénu, dupa influinti'a literaria a sasiloru, lumea esterna, în adeveru aru crede, ca românii suntú cá si Caffrii din *Africa*, cari nu voiescu și nu suntú capaci de ordine moderna de statú si nu merita alta sórte fára, cum dicea fericitulú *Roth*, ca trebuiescu sterpiti cá nisce *maracini rei*.

Ni se pare ca unii domni sasi cându scriu în diurnale, mirandu-se ca românii cum de nu știu istoria, nu cugeta la tratamentul acést'a și la referinti'a cea vechia, pre cându sasii privia în románi numai colibari și lipituri etc. și iobagii magistratelorulu lorú. De aceea se provóca cu atât'a linisce sufletésca la etatea de aurú ce au avutu românii în fundulu regiu si aprinsi de zelu divinú, dicu, ca déca noi afirmámú ca au fostu sclavia în fundulu regiu mintimú istoriei în fatia.

În comitate a fostu sclavia decretata prin legi feudale, în fundulu regescu a fostu sclavia usurpata.

Bine si voru aduce aminte si dloru, ca în același fundu regiu, în care în adeveru, dupa diplomele regiloru Ungariei, românii erau în aceleași drepturi cá si sasii, — pentruca legile cele robotarie suntú îndreptate asupr'a rusticiloru supusi domnilorú feudali, — pre fundulu regiu românulu, care dupa fassiuena istoriciloru lorú purtau greu-

tátile în unele tempuri și pentru cei ce se bucurau de beneficiuri, i erá interdusa cladirea de locuinte cum se cade, îi erá interdusu a redicá biserici cu turnu cu clopote în cetáti, i erá interdusu purtarea și cultivarea a ori-ce industria s. a. s. a. și prelánge aceste trebúia, dimpreuna cu preotimea sea, românulu, sa contribuie din rodurile sele pentru parochii sasi cu decimele sele, dupa cari si astadi tragu din averea statulu numai preotii lorú rentele cele grase și au primitu numai preotii densiloru despagubirile cele si mai grase.

Starea cea fericita a româniloru în fundulu regiu s'a stracuratu până în diu'a de astadi, pentru ca până în diu'a de astadi d. e. românii gr. or., cari au resiedinti'a Archiepiscopulu si Metropolitulu lorú în Sabiu, unde se tienu congrese, sínóde, consistórie, unde au unu seminaru fórté impopulatu, inca nu s'au invrednicitu a capetá barmu unu locu pe-tru cladirea unei biserici corespundietórie. Ba cetitorii acestei foi póte 'si mai aducu aminte de intemplantia din anii trecuti, cându comunitatea cetáti Sabiului a respunsu *negativu* la rugarea repausatulu Archiepiscopulu si Metropolitulu de a-i cede *putientica apa din canalulu care trecea prin proprietatea lui*.

Este adeveratu ca tóta starea româniloru din fundulu regiu e mai buna, si în privinti'a intelectuale si în privinti'a materiale. Acést'a inse nu vine din pusetiunea cea favorabile politica a româniloru din trecutú, în fundulu regiu, ci în prim'a linia e de a se adscrie comerçului ce-lu póta români cu invecinat'a Romania si cu orientulu si în parte absolutismulu celu urgisitu, carele cum au fostu de reu, dara a spartu ghiati'a privilegiiloru, celu putienú în modu indirectu.

Pentru trecutulu istoricu asiá dara nu se va aprinde nici unu românú din fundulu regiu si nici pentru susutienerea influintiei exclusive sasesci, ci va dorí fia care sa véda odata sositu tempulu, în care sa se bucure fia care locuitoriu, fára deosebire de natiunaltate, de acelesi beneficii, alaturea cu ceilalti conlocuitori, cu cari participa alaturea si la poverile patriei.

Românii suntú acnm si au fostú totudéun'a gat'a a trage unu velu nepetransu preste trecutú. Noi nu amú fi amintitu tocma acum, cându apasa si asupr'a nóstra aceeasi grigia si acelesi temeri de natiunaltatea nóstra, cá si asupr'a sasiloru, si marturisimú ca ne pare reu ca procederea sasiloru provóca reamintirea dureriloru din trecutú, pre cari noi numai cu multa crutiare le atingemú si acum, cá în trécatu. Dara eata ca ne trédimú cu o deceptiune asiá de amara acum cându asteptámú cu totu dreptulu dela socii nostri, ca celu putienú acum sa fia mai cu consideratiune către noi si prin apararea unorú drepturi sa nu eschide pre altele.

De altmintrea românii fundulu regiu si în specie cei din scaunulu Sabiului s'au pronunçiatu în privinti'a arondárei fundulu regiu cu alte ocasiuni prin *voturi separate*, de a căroru sorte nu mai scimú nimic'a, si ei nu se vedu motivati nici astadi a face vre o abatere dela acele.

Aru fi inse cu mulu mai bine, cându sasii, cá unu poporu, care prin pusetiunea sea din trecutú si prin legaturile de afinitate cu poporulu

celu mare alu nemtilorú, póte representá pre portatoriulu civilisatiunei, aru avé deplina incredere în puterea lorú de viétia; cându ei pentru cultur'a lorú aru resigná dela bastiunile invecchite ale trecutulu si în întielegere si cu românii si cu magiarii din patria s'aru interesá pentru o arondare naturala, dictata de impregiurárele locali. Atunci ei aru scapá de odiulu iubirei de privilegie anticuate, si noi cestialalti de dese voturi separate.

Astadi Joi se incepu siedintiele consistoriulu metropolitanu, în cari se voru resolve cauzele apelate dela consistóriele eparchiale din metropoli'a nóstra. Spre sfersitulú țierei, consistoriulu metropolitanu si eventualu spre sfersitulú țierei unui sinodu episcopescu, au venitú si Présanti'a Sea P. Episcopu alu Aradulu Ioanu *Metianu*, la Sabiu.

Diet'a Ungariei 'si reincepe astadi activitatea.

„P. Lly.“ dela 31 Octobree aduce ministrulu presiedinte actualu Tiza o ovatiune cá care nu veduramú inca până acum în foile oficióse. Fidelulu organu, care a cantatu osan'a la tóte guvernele câte se ivira dela inaugurarea erei constitutiunale în cóce, fára de a-si face multi scrupuli, se pune si glorifica pre ministrulu presiedinte, cá pre unu Mesia nou, care e chiamatu a mântú patri'a de tóte calamitátile. De altmentrene acestu organu, déca nu ne insiala memori'a, remanendu consecuntu intru tóte a insusitu acestu rolú greu tuturoru corifeiloru din ministerele de până acum, cu tóte aceste inse Tisa este mai pre susu de cátu de toti, fiindu ca elu póta astadi cárm'a, iér ceilalti ministri au trecutú în domeniulu istoriei si nu mai suntú de folosu practicú. Sa lasamú inse sa vorbéscu citatulu organu, care a fostu si e purerea guvernamentalu, despre meritulu celoru ce au condusu si conducú destinele Ungariei, căci elu are rolulu greu de a impreună contrastele politice, elementele heterogene într'o actiune armonica spre salvarea patriei. Elu scrie în privinti'a acést'a cu cunoscut'a-i consecuntia:

De 24 óre spatiurile elegante ale palatulu Pallavicini din castelulu Bud'a au primitu pre unu domnu nou — pre alu sieseala într'unu periodu nu togm'a de 9 ani! Andrassy, Lonyay, Slavy, Bitto, Wenkheim si Tisa: acést'a e sirulu aceluorú barbati, cari au intratu aci unulu dupa altulu dela complanare în calitate de ministri presiedinti, nu se vine deci togm'a unu anu si diumetate pre unu ministru presiedinte si déca vomu cugetá, ca contele Andrassy numai în tom'n'a anulú 1871 s'a indepartatu dela acestu postu, pre care l'a ocupatu aprópe 5 ani, atunci remánu pentru ceilalti 4 ministri presiedinti între Andrassy si Tisa numai 4 ani, asiá încátu fiacare dintre domni acesti'a s'a bucuratu numai unu anu de grandórea ce e impreunata cu suprem'a conducere a afaceriloru statulu. Noi tratámú cu barbatii nostri de statú, cá si cu multe alte cele; cu tóta seraci'a nóstra notorica amú fostú risipitori cá si cându amú fi dispusu de averi nedescavere si ajunseramú la minte, nu-

mai după veduramă pre totă aceia, cari nu eră aci, macaru ca aveam neaperata lipsa de densii.

Merita sa relevăm aici încă o aparentă memorabilă, care mai că nu s'a întemplat vre-odata într'altu statu constituționalu din lume: Dintre totă ministrii presiedinti, cari s'au succedut după olalta în cursulu celor 6 ani, nici unulu macaru — vorbindu în sensu parlamentariu — n'a muritu mórte frésca, va se dica: nice unulu nu se duse dela postulu seu din temei, ca s'a luptatu într'o lupta parlamentara mare, si ca majoritatea ce l'a radicațu, l'a parasitu în urma cu necredintia. Din contra — din afara totă acesti ministrii presiedinti împreuna cu cabinetele loru dispusera în momentul repasirei loru togm'a de aceeași majoritate, care i-a salutatu la începutulu activității loru; — cabinetele nu caduira ci se destramara pre incetu, fără de a se scî anumitu cine a subminatu esistintia loru si cine avé sa vina după regulele parlamentarie în loculu loru. Ei dicendu asiá s'a sdrumicatu din intru lipsindule dela Andrassy adeveratulu sembure: o vointia care sa-si cunósca tienti'a, o vointia tare, care sa domineze atátu în sinulu guvernului câtu si în sirurile partidei!

Nice actualulu ministru presiedinte n'ajunse la putere pre calea parlamentaria normale, nu la ministeriu în genere si nice la presidiulu ministerialu. Partid'a ce o conduse densulu 8 ani, n'ajunse în vre-o cestiune decisiva la majoritate si ceea ce da schimbârei mai nóue — suplinirea lui Wenckheim prin Tisza — unu caracteru deosebitu, este impregiurarea, ca în casulu acest'a nu póte fi vorb'a cá mai înainte de o disolvere a cabinetului, în a cârui frunte a statu bar. Wenckheim, séu de o distrugere interna a partidei ce l'a spriginitu, ba ce e mai multu guvernulu si majoritatea a remasu totu acele schimbându-si numai doi membri din cabinetu posturile loru unulu cu altulu. . . Déca dlu Tisza pasiesce astadi prin spatirile palatulu presidialu, póte ca si va aduce aminte fără voia de istoria predecesoriloru sei si póte si de întrebarea: nu-lu va asteptá cum-va sórtea acestor'a, si nu cum-va a ajunsu la culmea stralucita spre a se scobóri după o scurta petrecere acolo susu, într'unu tempo mai rapede séu mai incetu la vale?

FOCISIORA.

Studii esegetice.

Sectiunea II-a.

CAPUL II—IV.

Cele dintâin minuni a lui Iisusu în Galile'a, Samari'a si Iude'a.

Capu II Vs. 13. Capu III v. 21.

(Urmare.)

Vs. 20 . . . in patru-dieci si siese de ani s'a edificatu biserica. Este vorb'a de biserica lui Irodu, a cârei edificare sa se fia începutu în alu 18 anu alu domniei lui Irodu celu mare,¹⁾ séu după alta computare din anulu alu 15²⁾ si sa se fia continuatu pâna pre tempulu lui Irodu Agripp'a II, si a procuratorului Albinu.³⁾

Edificarea bisericei inca nu eră terminata. După relatarea evangelistului, judeii declara ca la acésta biserica au lucratu 46 de ani. Déca amu computá acum etatea lui Iis. după aceste isvóre, amu veni în mare contradicere cu cele relatate de Luc'a la 3, 23. Căci, după Ioseph edificarea bisericei s'a începutu séu cu 26, séu cu 23 de ani înainte de Christosu, în urm'a cârei'a, déca dela începerea edificării, pâna la conflictulu acest'a in-

Déca dorintia majorității precumpanitoria a natiunei decide singura acést'a întrebare atunci — putem afirmá cu tota increderea — palatulu amicabilu din castelu nu-si va schimbá în curendu locuitoriuulu seu. Pré adencu a sentitu tiér'a întréga acele desavantagie ce au provenitu din schimbarea continua a persóneloru câtu si a sistemelor, decátu sa nu se sentia de totu în modu viu dorintia de a vedé odata afacerile Ungariei pre mai multu tempu conducendule acel'asi capu si aceeași mâna, cu atátu mai multu cu câtu după tóte esperientiele de pâna acum suntemu îndreptatiti a tienti' acestu capu de inteliginte, iéra acést'a mâna de firma.

Incátu vine vorb'a de spriginulu majorității parlamentarie, si amu puté adauge alu natiunei, positiunea cabinetului Tisza va fi la tota întemplarea mai solida, decátu a ori si cârui din cabinetele de pâna acum. Dorintia singura inse de a vedé unu cabinetu sustienendu-se la carma si vointia sincera de a-lu spriginí după puteri, nu e togm'a suficienta spre a-i asigurá esistintia, si aru fi fórté regretabilu, cându Tisza s'aru insielá în acést'a privintia crediendu pre unu momentu, ca dorintia ferbinte a tierei după o óre-care stabilitate a relatiuniloru, după o pauza pre câtu se póte de lunga în crisele ministeriali ce reaparú periodice, aru fi unu elisiru formalu de viétia, o medicina cu efectu infalibilu contr'a mortiei si ca nu aru fi lipsa sa arete si densulu o actiune energica si rezultate grabnice si insemnate, déca esistintia guvernului seu trebuie sa fia într'adeveru asigurata.

E tempulu, cá actiunea sa începá numai decátu, epoc'a sperantiei si asteptáriloru este incheiata. Greutátile cele mari ale transactiunei, positiunea de pâna acum a guvernului escusa în câtu-va întârzierea; pâna acum s'a facutu fórté putienu, ba din punctu de vedere alu rezultatoru practice chiaru nimicu. E fapta, ce nu o póte negá nice ministrulu de finacie, ca în decursulu luniloru din urma nu ne amu apropiatu nice cu unu pasiu de resólverea cestiunei bancei. Cu banc'a natiunale austriaca nu s'a facutu — si nice ca a fostu de lipsa, pentruca aici suntu competente ambele guverne — absolutu nice o ne-

gociatune, dara cu tóte aceste nu vedemu nice celu mai micu progresu positivu. Intre ambii ministri de finacie s'au schimbatu unele note puru academice fără de a se fi apropiatu parerile macaru câtu e unu firu de peru cá si cându amu dispune de ani multi pentru aplanarea acestei afaceri si cá si cându amu fi într'o positiune buna, câtu sa nu avem lipsa de a ne mai cugetá la o modificare.

Relativu la aplanarea afaceriloru drumurilor ferate guvernulu si-a elupstatu dela parlamentu o plenipotentia estinsa în butulu resistintiei ce a întempinatu, dara cum a întrebuintiatu guvernulu acest'a inputericire? După câtu scimu n'a facutu nimicu.

Ce se dicemu despre pertractările vamali cu Austri'a? Totu ce amu esperiatu în acést'a privintia ne arata ca guvernulu cu tóte ca s'a aprofundatu într'unu labirintu întregu de discusiuni detaiate n'a luatú nice atitudine facia de întrebarea cardinale: sa fia teritoriulu vamalu comunu séu separatu? Noi scimu fórté bine, ca de sustinerea unu teritoriu vamalu comunu cu nice unu pretiu nu póte fi nice vorba, se póte ca atitudinea Austriei va face despartirea teritoriului vamalu indispensabile. Lucrulu principalu e, ca care e scopulu ce-lu doresce guvernulu. Déca compaciscentulu celalaltu se covinge, ca noi dorimu sinceru durarea teritoriului vamalu comunu, atunci elu în discusiuni va luá fatia de pretensiunile nóstre cu totulu alta atitudine, cá în momentul, cându ne va suspitiuná, ca noi începemu negociările numai pro forma.

Ministrulu presiedinte cunósce tóte aceste si scie bine, ca partea precumpanitoria a responsabilitáiei pentru cursulu afaceriloru cade aprobe numai pre densulu, densulu ce e dreptu e numai unu omu si umerii sei ori câtu de tari aru fi nu potú suportá tóta sarcin'a, dara densulu trebuie sa dea puteriloru ce stau la dispositiunea sea impulsu si directiune si déca óre-care nu póte coresponde tientei, sa-le suplinésca prin altulu. Dlu Tisza are astadi mâna libera în tóte laturile si credemu ca se va folosi de acést'a putere. În sperantia acést'a noi lu salutámu cu cordialitate în diu'a cându cá domnu de casa pasiesce preste pragulu presidiului ministerialu si déca dorintia nóstra, cá densulu sa domnésca multi ani neconturbatu,

e impartasita si de densulu, apoi acést'a ne linistesce pre noi fórté, căci atunci densulu nu va întârdia de a creá acele conditiuni, de cari depinde realisarea acestei dorintie.

„Monitoriu imp.“ rusescu a surprinsu Europ'a cu unu comunicatu în favórea slaviloru supusi guvernului turcescu. Comunicatulu dice ca Rusi'a a doritu în contielegere (aliantia) cu alte dóue puteri sa sustiena pacea, dara ea nu póte sacrificá simpatiele ei cátra crestini slavi întielegerei cu puterile. *Sacrificiele natiunei rusesci pentru populatiunea slavica din Turci'a suntu asiá de mari, încátu se simte îndreptatita de a pasi pre fatia cu simpatie ei (Russiei) inaintea Europei.*

Rusi'a nu are credere în promisiunile guvernului turcescu si de aceea amenintia în urma cu cuvintele: „In totu casulu starea cea trista a populatiunei crestine din Turci'a trebuie sa aiba unu sfersitu.“

Comentariile la comunicatulu acest'a suprindietoriu n'au lipsitu. Cele mai multe diurnale dicu ca cestiunea orientala au intratu într'o fasa nóua si ca generalulu Ignatieff, ambasadorulu rusescu, carele a sositu acum de curendu dela Livadi'a la Constantino-pole, va pasi inaintea divanului turcescu imbracatu în tog'a (paletot) lui Mencicoff. (Alusiune la începerea resbelului orientalu din 1853 si 1854).

O depesia, adresata lui „Times“ la 22 Octombore din Parisu, dice ca Franci'a după ce a sondatu opiniunea puteriloru în privintia mesuriloru financiare ale Turciei, a protestatu contr'a acestorú mesuri.

„Depesile pre cari Franci'a le a adresatu puteriloru, adauge Times, 'si aveau de scopu a propune ceva determinatu de mai nainte; ea le face cunoscutu numai ca ea voiesce a protestá si a le invitá cása ia si ele parte la opiniunea ei în asta privintia.“

Engliter'a n'a datu pâna acum nici unu respunsu categoricu, crediendu ca e mai bine sa astepte parerea diferitelorú syndicate pâna a nu se întielege pâna a nu se hotari déca trebuie sa faca veri o demarsa colectiva. Franci'a a impartasitu acésta opiniune.“

intieléga scripturile (Luc'a 24. 45) . . . scripturei, ad: Test. vechiu în locurile tipologice despre invierea lui Iis. cu deosebire Ps. 15, 10. Isai'a c. 53. comp. Ioanu 20, 9. Luc'a 24, 26. de o parte iéra de alt'a: acelei scripturi (Zach. 6, 12.) carea anuncia nóua întemeiere a bisericei lui Ddieu, a bisericei în sensu mai înaltu, spiritualu. —

Sinopticii (Mat. 21, 12 seq. Marcu 11, 15 seq. Luc'a 19, 45 seq.) istorisescu actulu acest'a — curatirea bisericei — nú la pasc'a prima, ci la cea din urma. Dara atátu la Ioanu câtu si la sinoptici scen'a se întempla la începutulu activitáiei în Ierusalimu; la unulu cá si la ceilalti, la prim'a cercetare a bisericei din Ierus. afara de prunci'a lui Iis. Luc'a 2, 41—50); la unulu cá si la ceilalti cu acela'si decursu esentialu, numai câtu Ioanu istorisese mai chiaru, iér' sinopticii nu amintescu cuvintele lui Iis. din Vs. 19, de-si acestea nu se tienu de insusi actulu, ci de rectificarea sea (comp. Vs. 18). În ambe locurile se vede caracterulu profeticu-reformatoriu, cu acea deosebire inse, ca Iis. apare la sinopt. mai multu cá profetu, în care calitate scutesce cas'a de rugaciune (cas'a mea este de rugaciune), pre cându la Ioanu se aréta mai multu cá fiu alu lui Ddieu, si cá atare — 'si eserciéza dreptulu de fiu în cas'a tatalui seu (. . . cas'a tatalui meu . . .)

Omenii mai multu curiosi si scrupulosi de câtu credinciosi 'si punu în-

tre Christosu si judei a fostu numai 46 ani, — Iisusu n'a pututu fi mai betranu de 20, séu după alta computare de 23 de ani, — pre cându evangelist. Luc'a ne spune la 3, 23 ca eră de 30 de ani. De aci luându liter'a, si comparendu-o cu Ioseph venimu în colisiune, ba essegetii mai noi, fiindu cu considerare numai la acestu istoricu, si comparendulu cu acestu testu, punu etatea lui Iis. — la începutulu activitáiei sele — la 26 ani, iéra acést'a din acea cauza ca după legile evreesce (IV Moise 3, 35. 39. seqq.) nu puté intrá în servitiu publicu, cu atátu mai putienu cá invetiatoriu — avendu etatea numai de 23 ani.

Déca n'a potutu fi de 23 de ani numai după combinările dintre Ioseph si evang. Ioanu, ci ce-va mai betrauu, pentru ce sa punemu óre 26 de ani si nu 30?

Cumca a trebuitu sa fia de celu putienu 26 ani se da numai cu socotéla; iéra cumca a fostu în adeveru de 30 de ani sa documenteaza invederatu.

a) La Luc'a 3, 23. se dice apriatu si Iisusu încependu eră cá de 30 de ani — adeca eră de 30 ani pre cându a intratu în activitate.

b) Totu la Luc'a 3, 1. 2. ni se spune cu asiá sigurantia, si ceea ce ne spune se documentéza istorice asiá de chiaru încátu nu mai incupe indoiéla. Aci se dice: „In anulu alu 15-lea alu imperatiei lui Tiberiu a fostu cu-

ventulu Dlu cátra Ioanu fiulu Zachariei. Tiberiu s'a suitu pre tronu în 14 d. Chr., alu 15 anu alu imperatiei lui este 29 după nascerea lui Christosu. Asiá dara în anulu alu 29-lea d. n. Chr. a fostu cuventulu Domnului cátra Ioanu în pustia. De aci este tare naturalu ca Iis. si-a începutu activitatea numai în anulu urmatoriu cu câte-va luni mai tardiu, adeca în an. alu 30-lea.

c) Cele espuse de Luc'a se constata si prin insusi testulu de fatia de Ioanu; căci aci nu se dice: „de patru dieci si siese de ani se zidesce“ . . . ci „in patru-dieci si siese de ani s'a ziditu . . .“ Acest'a tradéza ca a) pre atunci nu se mai lucrá la biserica, ci se privea cá gat'a; b) déca inca nu eră gat'a, se vede ca lucrarea eră întrerupta de unu tempu mai îndelungatu.

Déca voimu deci a ne aréta sciinti'a si critic'a după isvóre vechi istorice, sa nu lasámu pre cele sigure si sa ne acatiemu de cele nesigure, căci nu ajungemu la nici unu rezultat, déca nu cum-va la acel'a . . . cá sa devenimu ridiculi. —

Iudeii ne întielegendu pre Iisusu, si esprima mirarea, cam în modu dreptiutoriu: tu?! tu vei ridicá acésta biserica?! . . . în 46 de ani s'a edificatu! Vs. 21. vedi Vs. 19.

Vs. 22. Invetiacei neintielegendu cuventulu lui Iisus. nici nu cugetara la densulu pâna după mórte si inviere cându li s'a deschisu mintea cá se

¹⁾ Ioseph: Antt. XV, 11. 1. — după de Wette.

²⁾ dto B. I. I, 21, 1. dto.

³⁾ dto Antt. XX. 9. 7. dto.

In mai multe centruri mari industriale si comerciale se simte o mare crisa. Case mari de comertiu au incetat platile. La Berlinu cá si la Moscu'a, crisa face a i se simti efectele. In cea dinteiu localitate, guvernulu a trebuit sa vina intru ajutoriu autorisându constituirea de case de imprumutare, lucru la care nu voise a accede pâna acum'a.

In cestiunea platii datoriei turcesei se scrie ca Savfetu-pasi'a a adresatu câtra reprezentantii Inaltei-porti in strainatate o circulara prin care guvernulu otomanu cere creditoriloru sei sa i imprumute, pentru o dobânda fôrte avantajôsã, jumetate capotnelor ce aveã sa le platêsca si amonimentulu câruia trebuia sa i faca fatia, in sa numai in tempu de cinci ani.

„Prin acêsta mesura, dice „le Constitutionne”, „Pórt'a retrage ôre-cum dâca va fi cu lealitate esecutata, mesur'a de mai naite. Ea conjura ast-feliu pericolulu unei suspendãri fortiate a platii care devenea pre fie-ce di mai iminenta, si pre de alta parte ea 'si procura fãra mari cheltueli si fãra intermediari, 35 milióne liberate cu nisce dobendi si conditiuni de rambursare fôrte avantajôsã.”

Aradu, 12/24 Octobru 1875.

Onorata redactiune! In stimatulu diariu „Telegrafulu Romanu” din 9 l. c. nr. 80, s'a publicatu o corespundintia lunga de sub Buceci, referitorie la candidarea de preotu in Zernesci, — loculu nascerei mele, carea-mi atribuesce si mie multe peccate, dintre care in sa onoratulu corespundintie n'au binevoitu sa-mi dovedêsca barem unulu.

Ce se dicu eu la atâtea asertiuni neintemeiate? Multe asiú avé de disu; dara nu sum eu competent sa judecu despre mine, ca pôte mi-asiú atrage presupunerea de presupunea de preocupatu. Asiú poté eu dovedi suficiente se combatu asertiunile din aceea corespundintia; dara precum bine scie onorat'a redactiune, nu potú intrã in polemii diaristice si mai vertosu cá Eppu, in polemii cu foi bisericesci; ci pentru delaturarea preocupatiunii de oparte, iera de alta pentru crutiarea tempululu meu carele mi este pignoratú sarcinei, si agendelor mele archieresci: me vedu silitu a-mi luã refugiu la unu alu

trebarea: care are pre lãnga sine adeverulu chronologicu-istoricu, Ioanu séu sinopticii? pentru ca nu consuma in privinti'a tempului. Ioanu pune acestu actu la inceputulu activitatiei lui Iis. sinopticii catra fine. — Unii essegeti ne vrendu a subtrage din valórea istorisirei nici unuia, dau dreptu si lui Ioanu si sinopticii, recurghendu la supositiunea, ca acelasi actu s'a intemplatú de dóue ori: la inceputulu activitatiei (pre carele amintiesce Ioanu) si catra fine (dupa sinopticii) avendu totu aceeasi tendentia.*)

Asiá departe in ca nu este bine sa mergemu in aperarea evangheliei, caci nu ne e de nici unu folosu.

Unulu si acelasi actu este istorisitu atãtu de Ioanu, câtu si de sinopticii, numai câtu difera in tempu.

Este atunci intrebarea, pre lãnga care este adeverulu chronologicu! — Considerându scrierea mai tardia a acestei evanghelie, amú poté presupune o eróre memoriale a lui Ioanu. Dara avendu in vedére;

a) ca sinopticii descriu cu preferintia activitatea Galileiei a lui Iis. si despre mergerea lui la serbatorile pasciloru — din punctulu loru de vedére — nu amintiescu de câtu la urma — la pasc'a a 4 dupa Ioanu —; cu curatirea bisericeii intemplantú-se

*) De acêsta opiniune es'e si A. Sãgun'a Istori'a biser. Tom. I pag. 23 comp. pag. 35 §. 31.

treilea. — Consistoriulu metropolitãnu, — carele sa cercetedie cu deamunentulu caus'a; sa judece intre onorat'a redactiune (!?) si intre mine, apoi sa publice enunciatulu prin fóia, spre a cunósce lumea pre celu peccatosu. Astufeliu onoratulu publicu va capetã adeverulu puru, fãra a se supune la cetirea lungiloru replici prin care numai s'aru perde tempulu in daru.

Eu bucurosú taceamu si la corespundintia de susu, cá si pâna acum. Inse in pusetiunea mea de astadi, persón'a mea cu totu renumele ei, bunu séu reu, apartiene diecesei mele, de carea sum legatu. Numai datorintia câtra acêsta legatura, me face se parasescu tacerea, si sa-i oferescu onoratei redactiuni procederea de susu.

Va vedé de aici fãra-cine, dâca eu nu amú predicatu iubirea si dragostea evanghelica, buna intielegere si pacea? multu si lungu le amú predicatu pâna amú incaruntitu, si predicandu aceste amú batutu adeseori si la usile dloru de pre lãnga „Teleg. Rom.” inse in fine m'amú vediutu silitu, ca la pragurile loru se scuturu pulbera de pre incaltiemintele mele intru marturia.

Ioanu Metianu m/p.
Episcopulu Aradului.

Apretiandu asertiunea Présãntiei Sele P. Eppu I. Metianu din cele de mai susu, ca nu voiesce polemii lungi, noi credeamu ca va fi pentru caus'a de care se tractéza si chiaru si pentru persón'a Présãntiei Sele mai bine a se ciontã discusiunea, mai alesu fiindu ca in meritú nu raspunde, pre canalulu publicitatiei si mai ca ne invoiãmu cum-va chiaru si cu presupunerea Présãntiei Sele, ca unu consistoriu metropolitanu, pre unu momentu, se pôte trafigurã in foru de pressa; mai alesu dâca ne artã modalitatea, cum?

Acum inse, audiendu din mai multe pârti ca Présãntia Sea P. Episcopu se plãnge asupr'a nôstra, cãci nu i publicãmu cele de mai susu, venimú ai satisfacé dorintiei cu acea, ca in unulu din nrii venitori vomú reveni asupr'a acestei afaceri spre a justificã procederea nôstra. Red.

Sabesiu, in 1 Noemvro 1875.

In ultim'a mea scrisóre amú fostu pomenitu pre scurtu despre activitatea oficielorú nôstre publice orasies-

la o astufeliu de serbatóre, n'au potutu-o aminti de câtu aducendu-o in legatura cu serbatórea pasciloru;

b) ca sinopticii au avutu in vedére mai multu faptele de câtu chronologi'a, pre cari le-au istorisitu fãra maiestria istoriculu, fiindu cu putiena consideratiune la chronologia. — Despre acêst'a ne convingemu din compararea diferitelorú acte istorisite de sinopticii, cari la unii suntú mai de tempuriu, la altii mai tardioru.

c) ca Ioanu scriindu evengeli'a in urm'a sinopticiloru si cunocndu-le pre acelea, dâca curatirea bisericeii se intemplã la pasc'a ultima, — dupa cum se pare din relatãrile sinoptice — a buna sãma nu o pune la inceputu (pasc'a prima). Elu se vede ca istorisirea sinopticiloru o privesce cá adusa in legatura cu serbatórea pascei despre carea singura amintiescu sinopticii, si astufeliu suplenesce numai aceea ce la sinopticii nu ocure: elu intregesce pre sinopticii.

d) ca la evang, Ioanu cuventãrile lui Iis. (Vs. 16 si 19) suntú mai aprópe de adeveru de câtu ale sinopticiloru, cari cea de intãi'a la densii ocure camu schimosita, cu a dóu'a lasata cu totulu afara (de carea inse au cunoscentia: Mat. 26, 61. 27, 41. Marcu 14, 58. 15, 29), si ca raportulu sinopticiloru coincide cu evident'a eróre ca Iis. in tempulu activitatiei sale a fostu numai la o serbatóre a pasciloru

nesci. Dorere si acum'a suntú silitu a dice, ca vechiulu reu n'a peritu, si grasédia si acum'a. Rãdarea nôstra este preste mesura pusa la proba, si tare me temu, ca nu vomú trai sa ajungemu intorcerea spre bine, indreptarea reului, pâna ce nu se voru face si ultimii pasi, pasii de desperare la ministeriulu din Pest'a.

Noi nu ne-amú nascutu romãni si nu suntemú contribuitori de dari si purtatori de greutãti pentru cá sãsi dela politia si magistratu sa ne desconsiderare, sa dée totulu uitãri binele si prosperarea nôstra.

Partile locuite de maioritãtea romãnilorú a orasiului sãmana mai multu unui satu turcescu din vrãmea decãdintii. Acolo cele ce cadu in cerculu sanitãtiei, a comunicatiunii, a usuratãtiei in purtarea sarcinelorú nu numai suntú absolutu neglese, ci chiaru desconsiderate, din simpl'a causa ca inim'a orasiului, reprezentantia comunitãtii nu vré séu nu pôte sa fia la culmea chiamãrii ei, ceea ce n'aru fi altu ce de câtu numai implinirea datorintiei.

Eu nu sciu din ce indreptãtirie si cu ce folosu topitii nostri frãti sãsi se pórtã cu atãt'a ura, netolerantia si malitia facia de noi cu cari trebuie ei se traêsca pâna va fi unulu in Ardealu.

Spre esemplu voiu aminti aici pentru istoria ca unu ce fôrte caracteristicu, ca in dilele trecute s'a constituitu aici pre temeulu statutelorú intarite reuniunea pompieriloru liberi. La acêsta intreprindere internatiunala, curatu umanitaria n'a fostu de ajunsu, ca sãsi au desconsideratu insemnatulu contingentu de romãni pompieri liberi, ci unu negresitu de mai nainte fanatisatu cismariu sãsu nu s'a scãrbitu a pronunciã, ca: lorú nu le trebuie nici unu „bloch” in comitetulu lorú.

Nu e mirare dara dâca cei aprópe 60 membri romãni voru esi din reuniune si acêst'a va poté suferi n'aufragiu pentru necugetarea unor nepriceputi spre stricaciunea comuna, léca iubirea si vointia de buna intielegere a sasilorú nostri. Stricaciósa poté fi apoi câte o vergea tisaiana la astufeliu de creature?

Inse speru ca in afacerea salutãria a pompieriloru cei intiepti si cu mintea sanatósã dora voru nisú a aieptã peccatulu prostutilorú.

De altumintrea viitoriulu ni va

in Ierusalimu: putemú, ba suntemú necesitati a primí de adeveratu raportulu lui Ioanu, cu atãtu mai multu cu câtu caracterulu profeticu si simbolicu alu intregéi lucrãri, corespunde nu atãtu septamãnei ultime, câtu mai multu activitatiei profetice a lui Iisusu. — Considerându aceste nu aflam uici o contradicere intre Ioanu si sinopticii: Ioanu pune actulu din cestiune la 1 pasca, sinopticii, ne potendu-o pune airea, o punu la pasc'a despre carea amintiescu: adeca totu la pasca: Ioanu tine contu si de chronologia si si de impregiurãri, sinopticii ne potendu tiené de amendóue. suntú cu consideratiune la un'a la impregiurãri, la pasca.

In acêsta fapta a lui Iisusu Vs. 15 — 19. aflamú simbolulu pocãntiei, pregãtirea pentru biserica cea nóua, al-carei temelie se punu cu inceputulu activitatiei lui Iis., si care se radica prin mórtea lui si indeplinesce prin invierea lui. Elu predica pocãntia, curatirea animei, spre a poté primí invetiaturile sale (I. Iisusu.) ulterióre. — Pre cum certarea, asprirea: legea (Test. vechiu premerge indurãri (Testam. nou). astufeliu predice despre indurare 'i premerge predica asprirea, a pocãntiei. — *Fia carele se si curatie templulu seu asiã: pre cum a curatitu Iis. templulu lui Iehov'a, dâca voiesce a primí credintia, si de aci indurarea!!!* (Va urmã).

aratã limpede prin urmãrile ne incunjurate, cine a fostu si este cu musca pre caciula. Asemené credu ca nu va fi departe tempulu, cându se va pune capetu asiãticeii manipulatiuni sãsesci d'aici. §. §. §.

Romani'a.

Romani'a a datu o proba fôrte de mare ponderositate in tempurile de candu au eruptu crisa in orientu despre tactulu si intielepciunea sea politica. Acêst'a este recunoscutu acum de Europ'a, carea o tacsã de multe ori de cuibu de agitãtiuni. Reproducemú de asta data o dovêda despre recunoscentia ce obtiene dela puterile europene unu articulu aparutu in colónele diariului oficiosu din Berlinu.

Léca testualu importantulu articulu din „Norddeutsche Allg. Ztg.:

„Din Romani'a ne vine, din o sorgenta fôrte stimabila, o relatiune care probéza ca Romani'a a contribuitu multu, prin atitudinea sea corecta, la demolirea insurectiunii din Herzegovin'a. Corespundentulu nostru constata ca sangele rece si demnitãtea guvernului principelui Carolu, in atãtu de grele impregiurãri, a provocatu din partea guvernului turcescu manifestatiuni sincere de recunoscentia Asiã încãtu Turci'a, comptãndu in lealitatea Romãniei, a pututu lasã hotãrile séle despre nordu cu totulu neocupate de armata si a pututu astfeliu sa intrebuinteze acêste trupe in pârtile cele mai espuse ale imperiului seu. Dâca in Constantinopole guvernulu n'aru fi fostu siguru de dispositiunile leale ale guvernului din Bucuresci, aru fi fostu necesãru, spre a se asigurã militarésce frontier'a despre Romani'a, de a se desvoltã o potere celu pucinu de 100,000 ómeni, lucrú care aru fi causatu o mare impedecare in operatiunile de pre campulu de resbelu din Herzegovin'a. Fermitatea cu care Romani'a a sciutu a resistã la tóte tentatiunile cari putéu sa o conduca la veleitãti hasardóse se poté si mai bine apreitiã cându vedemu ce dificultãti intempina Turci'a in nabusirea rescólei din Herzegovin'a cu tóte limitele anguste in cari se afla acêsta rescóla. Este prin urmare de netagaduitu ca politic'a intielépta a guvernului romãnu a contribuitu multu la mantienérea pãcii in Europ'a si a facutu unu mare serviciu causei ordinei in orientu. Din tóte acêstea corespundentulu nostru trage conclusiunea ca statulu romãnu, departe de a fi unu cuibu de agitãtiuni si de nelinisti, precum séu pretinsu mai înainte; din contra este o garantia pentru mantienérea ordinei si pãcii in orientulu Europei si poté chiaru servi de paratoneru si zidu de aperare contra turburãrilor séu usurpariloru ce aru poté amenintiã pacea in aceea parte a Europei.”

Varietãti.

* * * **Calendariu** pre anulu vi-sectu dela Chsu 1876 a aparutu cá si pâna acum, de dóue-dieci si cinci de ani incóce, in tipografi'a nôstra archidiecesana. Calendariulu acest'a cuprinde pre lãnga cele obicnuite in fiecare calendariu: geneologi'a dinastica, siematismulu metropoliei gr. or. din Transilvani'a si Ungari'a; continuarea *necrologului* reposatului Archiepiscopu si Metropolitu a Marelui Andreiu de N. Pope'a, Archimandritu si vicariu Archiepescu; invetiatura poporale despre *mesurile cele nóue metrice* cu dóue tabele in care se asémene mesurile cele nóue cu cele vechi etc. Fia-care din aceste materie din urma trebuie sa atraga pre cetitori cu atãt'a mai vertosu cu câtu pre lãnga petrecere afla cetitoriulu si invetiatura despre lucruri fôrte de lipsa pentru fia-care romãnu. Tipografi'a a tienutu contu de vechii nostri carturari si cu oca-

siunea acést'a si a tiparitu calenda-
riulu cu litere bisericesci chirilice.
Pretiuulu unui calindariu brosiuratu
25 xr. nebrosiuratu 23 xr.

(†) **Teodoru Buzdugu**, Proto-
presbiterulu Bistritiei, incarcatu
de ani si de o activitate neobosita pre
terenulu bisericescu, scolariu si natio-
nalu, pre care, in calitate de presbiteru
in Borgo - Rusu a lucratu dela an. 1827,
iéra cá protopresbiteru dela anul
1855, — dupa unu morbu tifosu de
siése septamâni, si a datu sufletulu in
manile creatoriului in 14 Octobru la
8 óre sér'a, in alu 76 anu alu vietiei
sele (nascutu la 15 Februarie 1800).

Tristulu anuciulu despre perderea
unui tata de o familia venerabile, a
unui radimu alu bisericeii si scóloru
nóstre intrunu tîenutu asiá estinsu
cum este alu protopresbiterulu susu
atinsu si totu odata asiá momentosu
cum este alu populatiunei din valea
Borgoului, si Rodnei unde a esistatu
odinióra renumitulu regimentu român
alu II de margine, lu aduce la cuno-
scintia iubitulu si obidatulu seu fiu
Vasilu, in numele seu si alu fratiloru
sei *Ioanu* parochu in Borgo-Dioseni,
Iacobu parochu in Borgo-Rusu, in
numele nepotiloru reposatulu, *Leo*,
Teodoru si *Rebec'a*, fii ai parochulu
Ioanu si in numele nurorii reposatu-
lui respective a sociei preotulu *Iacobu*,
langa care, pentru veneratiunea ce a
avut'ó cátra superiorulu ei se alatura
si preotimea tractuale, alu cárei colega
si superioru a fostu unu siru inde-
lungati de ani, impartásindu cu dens'a
greetatile si bucuriile ce le a avutu
in nenumeratele lupte de candu a lu-
cratu cu dens'a impreuna si in fruntea
ei in vi'a Domnului.

Fia ne permis, cá sa ne alatu-
ramu si noi langa acei ce plangu pre
fericitulu reposatu, carele pâna acum
va fi primitu cunun'a cea nevestedita
a osteneiloru sele din manile creato-
riului, a cáru servu credinciosu a
fostu in dilele vietiei sele, si versandu
si noi o lacrima de despartire pre
mormentulu carele va primí remasitiele
sele pamentesci, sa ne intrunimu si
vocea nóstra spre a dice unu doiosu:
Fiaí tieren'a usióra si amintirea eterna!

* *Princess'a Serbiei din famili'a
bucovinéna Vasilco* „Der Osten“ spune
ca stramosiulu prinsesei Natali'a a
fostu unu membru alu familiei Vasil-
co din Bucovin'a. Acest'a a trecut
in Besarabi'a si a cumparatu acolo
bunuri si prin deligentia si norocóse
intreprinderi a castigatu o avere co-
losale. Stramosiulu prinsesei ferá unu
omu grasu afara din séma si de aceea
russii l'au poreclitu keskes (greu), de
unde a remasu numele de familia
Keszko. Fiulu acestui'a séu mosiulu
prinsesei cercetá adeseori famili'a
Vasilco si Hormuzachi in Bucovin'a.
Tatalu prinsesei (care mai tardiu a
fostu colonel in armat'a rusésca), in-
data ce a primitu averea parintelai seu
in ereditate a inceputu a se ocupá cu
examinarea tuturor harthieloru familiarie
si avé de cugetu a intrevení la regi-
mulu rusescu pentru lepadarea pseu-
donumelui, dara intr'aceea a repo-
satu. — Asiá dara dupa tata princi-
pés'a este româna cá si dupa mama,
care din urma erá din famili'a Sturz'a.
Famili'a Vasilco este o familia vechia,
a cárei urme se afla 600 ani inapoi
dela tempulu de fatia.

* *Drumul de feru Timisiór'a
Orsióv'a*. Dupa sciri private aflamu ca
lini'a acést'a pâna la Caransebesiu in-
tóm'n'a viitória va fi practicabila.

* *Stroussberg* „regele drumuri-
loru de feru“, carele a claditu si dru-
murile de feru române a caditu in
concurso si dupa sciri din Petersburg
este arestatu in Moscva din caus'a
datoriiloru.

* *Correspondenti'a generala au-
striaca* scrie, dice „Pr.“, rendurile de
mai josu asupr'a noului serviciu in-

ternatiunalu dintre Vien'a si Constan-
tinopole, alu cáru punctu intermedi-
ariu e Romani'a:

„Se scrie ca pâna acum servitiulu
postalu si transportulu de voiagiori
intre Vien'a si Constantinopole de cá-
tra bastimentele companiei de naviga-
tiune cu vaporulu pe Dunare se facea
fórté neregulatu iér'n'a, din caus'a
greetátiloru navigatiunei. Guvernulu
austro-ungaru a remediatu acestu in-
convenientu angagiándu pre Lloydulu
sa circuleze de dóue ori pe septamâna
intre Constantinopole si Varn'a, acor-
dandu pentru acestu scopu o subven-
tiune particulara de 12,000 franci.

„Pre lâng'a acést'a guvernulu au-
striacu deschise negociári prin d. Ros-
sel, impiegatu la directiunea posteloru,
cu diferitele companii de drumu de
feru, de pe calea Vien'a Constantinopole,
spre a luá intielegere cu ele in
scopulu unei legaturi. La Bucuresci
missiunea dlui Rossel a reusitu pre
deplinu, elu s'a intielesu cu directorii
drumuriloru de feru Cernauti-Iassi,
Roman-Bucuresci si Bucuresci-Giurgiu.
Greetate erá cestiunea trecerei Duna-
rei intre Giurgiu si Rusciucu, pâna ce
guvernulu român se declara gat'a a
pune vaporulu „Romani'a“ sa statio-
neze la Giurgiu si-lu insarciná cu ser-
vitiulu de posta si de voiagiori intre
Giurgiu si Rusciucu si vice-vers'a. D.
Roessel a plecatu la Constantinopole;
in ori-ce casu inse noulu serviciu po-
stalu e asigurat si va putea intrá in
vigóre dela 1 Novembre viitoriu.“

Asupr'a acelei'a-si cestiuni „Le
Danube adauge urmatórele:

„Guvernulu român a luat o
mesura a cárei importantia nu va pu-
tea fi indestulu apreciata, din punc-
tulu de vedere alu transitulu inter-
natiunalu.

„Elu a incheiatu cu diferitele com-
panii de drumu de feru o conventiune
in virtutea cárei'a se stabileste, cu in-
cepere dela 1 Novembre, unu servitiu
directu de voiagiuri dela Vien'a la
Constantinopole, vi'a Cracovi'a-Lem-
berg-Cernauti-Bucuresci-Giurgiu - Rus-
ciucu.

„Eata in fine Europ'a centrale in
comunicatiune directa cu Bosforulu
pre calea cea mai scurta. Preste câte-
va dile se va putea face drumulu in-
tre Vien'a si Constantinopole in 75
óre, adeca 62 óre in drumu de feru
pâna la Rusciucu si 13 óre in vaporu,
dela Varn'a la Constantinopole. Si ac-
ést'a in totu cursulu anului fára in-
trerupere.

„Cându se gandesce cine-va ca nu
e multu tempu de cându unu voiagiu
la Constantinopole erá consideratu cu
totu atát'a frica cá si unu voiagiu in
giurulu lumei.“

* *Focu*. Dumineca sér'a a arsu
in Ocn'a de susu vre-o diece cladiri eco-
nomice. Se dice ca foculu a fostu pus.

* *Invitare de prenumeratiune la dóue
manuale didactice, pentru scólele ro-
mâne poporali:*

„Introducere in Economia“

si

„Istori'a Romaniloru.“

Manualulu de economia l'amu pu-
blicatu inca la inceputulu acestui anu
in fói'a — de atunci incetata, „Lu-
min'a“, — dreptu ce, la dorinti'a mai
moltoru colegi, — dupa-ce l'amu pu-
rificatu, reveditu si coresu, voiescu
a lu pune in man'a publiculu scólei
poporali.

Nisuinti'a si tendinti'a mea a fostu
a face macaru o incercare si unu in-
ceputu intru aceea, ca — cum trebuie
sa fia impartitu si compus unu opu
bunu, carele se face pre elevi cunos-
cuti cu tóte ramurele de economia si
se í puna in stare, de a-si formá o
ideia despre acést'a sciintia, ce astadi
conditionéda bunastarea omului, fami-
liei, natiunei, statulu, omenimei;
de aceea l'amu impartitu in 6 párti:
„Plugari'a“, „Gradinari'a“, „Le-

gumeri'a“, „Maestri'a“, „Ne-
gotietori'a“, si „Invetiatur'a.“

„Istori'a“ — incépe cu Ori-
ginea Romaniloru, si cuprinde
tóte fazele prin cari au trecut popo-
rulu romanu — pâna in dilele nóstre
Momentele triste destépta in elevi
cugetare si privire seriósá, iér mo-
mentele de marire de gloria, li inspira
bucuria, placere, mangaiere, viétia si
ambitiune natiunale.

La finea opului suntu 20 de po-
esii din cele mai alése si popularisate
— mai tóte referitórie la momentele
istorice, asiá ca acestu opusioru se fia
pentru copilu cartea cea mai petre-
catória si pretiósá.

Intru prelucrarea ambeloru opsi-
óre amu mai avutu in vedere, ca
limb'a se fia cátu mai poporale si
usióra de priceputu, ca in daru vom
propune ori vomu vorbí si scrie intr'o
limba cá se nu ne pricepa nime!

Candu toti invetiatorii, resp. toti
invetiatii nostri voru vorbí si scrie
romanésce asiá, cá sa i pricepa popo-
rulu, caus'a romana va fi aprópe des-
legata.

Mai amu a pune in vederea ono-
ratulu publicu, ca la prelucrarea am-
beloru opuri, atentiunea mea a fostu
cá se impreunu prass'a cu teori'a. De
aceea amu adoptatu intru predarea
materieloru: metod'a socrateca,
pentru ca asiá copii sa se dedee
la atentiune, la cugetare si la lucru,
mai apoi prin lucrare spontana, (ocu-
patiune, repetitiune,) se li se intarésca
memori'a, si instructiunea se fia rodi-
tória si folositória.

Terminulu de prenumeratiune se
statoresce pâna la 1 Dec. a. c. st. v.

Pretiuulu unui esemplariu se pune
cu 29 cruceri v. a. Mai pucinu cu 5
esemplare din fia-care opu nu se
póte prenumera.

Banii mai cu inlesnire mi se potu
tramite prin asemnate postali in Li-
pov'a (Banatu-Lippa), pâna la termi-
nulu de mai susu.

Speru ca fratii mei colegi, dnii
inspectori de scóle, inteligentii nostri
si toti parintii cari dorescu a dá in
mán'a baietiloru loru aceste dóue ma-
nuale instructive, voru grabí a sprigini
intreprinderea mea, prin zelóse
si numeróse prenumeratiuni.

Ioanu Tuducescu,
invetiatoriu in Lipov'a.

* *Datori'a consolidata in Russi'a*.
Ministrulu de finacie alu imperiului
rusescu a publicatu de curendu unu re-
marcabilu referatu asupr'a finacie-
loru imperiului. Examinarea acestui
raportu ne da o idea esacta de situ-
atiunea datoriei consolidate rusesci pâ-
na 1 Ianuariu viitoriu. Eata principale
puncte:

Diversele imprumuturi contractate
de Russi'a in Holand'a se urca la
91,868,000 floreni de Holand'a; acele
contractate mai cu séma in Engliter'a
in L. S. 101,678,408 si la 570,412,000
franci sumele imprumutate pentru cea
mai mare parte in Franci'a. Cátu des-
pre datori'a interna ea se urca la
918,676,366 ruble, ceea ce face nici
mai multu nici mai putienu 570,412,000
franci, adeca 14,352,020 L. S. mai
multu, si 1,685,000 fl. de Holand'a si
9,307,049 ruble, mai putienu decátu
la 1 Ianuariu 1875.

Afara de aceste sume mai este inca
o cifra de 797,313,480 in 72 serii de
bunuri de tesauru 5 la suta de câte
50 ruble fia-care.

Datori'a consolidata a Russiei la
1 Ianuarie, va fi dara de 6,844,500,000
franci, si datori'a neconsolidata se va
urcá la 3,905,475,000 fr. din care cea
mai mare parte nu póta dobanda.

Cifr'a totala detorita de Russi'a
pentru bunuri purtandu dobanda in
intru si in afara, si pentru charti'a ei
in circulatiune se urca aprópe la
1,750,000,000 fr.

Pentru publicu si pentru bo-

gati'a tieriei se afla o circulatiune de
3,250,000,000 fr. in ruble de hartie.

Aceste cifre cu tóte acestea nu
imbratisiezu tóte sumele pentru care
creditulu rusescu este ingagiatu, cáci
mai suntu aprópe 40,000,000 livre,
ce se datorescu cáiloru ferate ale cá-
roru dobandi suntu garantate de statu.
Astu-feliu ca déca amu adauge acést'a
suma la datori'a totala a statulu, si
la acea provenita din cele dóue emi-
siuni de bonuri ipotecare, pentru care
statulu e óre cum responsabilu, in-
tréga datoria atinge si intrece cifr'a
de 11,750,000,000.

Concursu.

Fiindu sfatiunea protopresbiterale in
tractulu protopresbiterale gr. or. alu Ilici
vacanta, pre bas'a dispusetiunei Venr. sinodu
archidiececanu dela 11 Aprile 1874 Nr.
prot. 27 a inaltei ordinatiuni consistoriale
din 17 Iuliu a. c. Nr. 2134 se eserie con-
cursu pentru ocuparea acestei statuni cu
resiedinti'a in Ili'a cu terminulu pâna la 20
Novembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu tacsele legali obici-
nite la functiunile protopresbiterulu.

Concurrentii au se fia barbati apti si
binemeritati pre terenulu bisericescu si sco-
lasticu, — si sa si astérna concursele loru
la Vener. consistoriu archid. pâna la ter-
minulu susu indicatu cu documentele ne-
cesari, si anume despre absolvarea studie-
loru gimnasiali si clericali, despre sarvitiile
bisericesci si scolari de pâna acum'a, res-
pective sa corespunda dispunetiuniloru pro-
visorie ale sinodulu archid. din 1873 § 16
si celoru din an. 1874 Nr. prot. 27.

Din siedinti'a comitetulu protopres-
biteralu gr. or. alu Ilici in 12 Sept. 1875.

Ioanu Ratiu m. p.

protopresb. cá comisariu
consistoriale

(1—3)

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de notariu
comunalu in comun'a Cudsiru, impreunatu
cu salariulu anualu de 300 fl: v. a. cortelu
liberu si lemne de focu, pentru ocuparea
provisoria a acelu'a pâna la organizarea
viitóre municipale se eserie prin acést'a con-
cursu, si concurrentii se provóca, a-si tra-
mite suplicele instruite cu documentele re-
cure in terminu de 4 septamâni dela prim'a
publicare a acestui concursu in fói'a ofici-
ósá „Budapesti közlöny“ la subscriulu ma-
gistratu. —

**Magistratu cetatianu-scaunulu
Orestia in 3 Septembrie 1875.**

Nr. 403/1875.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei gr. or. de
a III clasa Gainariu in protopopiatulu No-
richiu Cincu-mere, la intielesulu ordinulu
consistoriale din 11 Septembrie a. c. Nr.
2665 se eserie prin acést'a concursu pâna
la 30 Octobru a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. Portiunea canonica de 3 jug. 150 □
pamentu aretoriu si de fenatiu, lâng'a care
si proventulu din cimenteriu, si lemnele tre-
buincióse de focu.

2. Dela 40 familii o jumetate ferdela
de cucuruzu sfermitu, si câte o di de lucru.

3. Totu dela 40 familii stola statorita
de sinodulu protopopescu in anul 1871.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia
au a-si adresá petitiunile loru pâna la ter-
minulu indicatu la subscriulu.

Noerichiu 1 Octomvrie 1875.

In contielegere cu comitetulu

parochialu.

G. Maieru,

adm. protop.

(3—3)

Concursu.

In urm'a ordinatiunei pre Venerabilu-
lu Consistoriu archidiececanu, de sub nr.
2501 ex a. c. Concursulu publicatu in nr.ii
39, 40 si 41 ai „Telegrafulu Romanu“ —
pentru ocuparea parochiei din Valea-Buldiu-
lui, se prolungesce inca pre o luna de dile,
adeca pâna la finea lui Octobru a. c.

Abrodu in 28 Sept. 1875.

In contielegere cu comitetulu

parochialu

Ioanu Gallu

Prot. gr. or.

(3—3)